

ROBERT PLAGA

ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, červenec 2021

Č. j.: MSMT- 18287/2021-1

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

tento školní rok včetně části předchozího školního roku byl velmi specifický s ohledem na nutnost reagovat na nastalou epidemickou situaci a vhodně přizpůsobit jak samotný průběh vzdělávání, tak i jeho ukončování. Přirozeně s aktuálně končícím školním rokem probíhají i přípravy škol na školní rok následující. **Rád bych Vás při této příležitosti informoval o novinkách v oblasti středního vzdělávání a dále rekapituloval některé dříve přijaté legislativní změny, aktualizace rámcových vzdělávacích programů a pokusná ověřování, které ustoupily do pozadí nebo se v důsledku přijatých opatření realizovaly pouze v upravené nebo redukované podobě.**

Novinky ve školním roce 2021/2022

1. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 školského zákona **mění opatřením ministra za účelem zmírnění negativních dopadů na vzdělávání v době pandemie nemoci COVID-19, platné rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání kategorie dosaženého vzdělání J, E, H, L, M a K.** Obsahem změny je možnost upravit ve školním roce 2021/2022 pro 2. až 4. ročníky, ve školním roce 2022/2023 pro 3. a 4. ročníky a ve školním roce 2023/2024 pro 4. ročníky rámcový vzdělávací program tak, aby bylo odučeno učivo nezbytné pro profil absolventa, a dále pak možnost upravit počet týdenních vyučovacích hodin stanovených v učebním plánu. Dodatek je zveřejněn na webu MŠMT, [odkaz zde](#).
2. MŠMT dále připravilo nové pokusné ověřování **alternativní zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané formou komplexní absolventské práce s obhajobou ve středních odborných školách.** Pokusné ověřování si klade za cíl ověřit možnosti formy zkoušky v podobě komplexní absolventské práce v širším kontextu plánované změny konceptu maturitní zkoušky, která by měla jako celek reflektovat kompetenční model vzdělávání. Záměrem uvedené změny konceptu je umožnit realizovat školní část maturitní zkoušky jako komplexní ověření osvojení výstupů vzdělávacího programu s důrazem na kompetenční pojetí s tím, že komplexní absolventskou prací s její obhajobou bude možné nahradit většinou část předmětů profilové (školní) části maturitní zkoušky.

V předkládaném pokusném ověřování se vychází z předpokladu, že absolvent oboru vzdělání s maturitní zkouškou by měl být schopen prokázat připravenost na řešení úkolů komplexního charakteru v reálném prostředí (pracovní – firemní, školní, akademický, výzkumný, apod.), tyto úkoly schopen řešit, souhrnně zpracovat s využitím poznatků z profilujících předmětů oboru vzdělání a kvalifikovaně obhájit. Cílem komplexní absolventské práce je také propojit zkoušky z dalších předmětů profilové části MZ s dlouhodobě zpracovávanou prací, která je zpracována v reálném pracovním prostředí. Do pokusného ověřování, které bude možné realizovat již ve školním roce 2021/2022, je **možné se hlásit do 31. srpna 2021**. Pokusné ověřování bude v nejbližších dnech zveřejněno na webu MŠMT.

3. V souvislosti s výpadkem prezenční výuky způsobené pandemií covid-19 v minulém i letošním školním roce vyhlásilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy výzvu Spolu po COVIDu, [odkaz zde](#), která podporuje především **aktivity eliminující negativní dopady přerušení prezenční výuky**. Jedná se především o znovunavázání sociálních vazeb žáků, budování jejich zdravých životních návyků a postojů, odolnost vůči negativním vlivům a aktivity zaměřené na globální rozvojové vzdělávání. **Výzva je určena na realizaci třídních pobytových programů pro žáky 1. a 2. ročníků, kteří se budou vzdělávat ve školním roce 2021/2022 v oborech vzdělání kategorie J, E a H, a pro pedagogické pracovníky školy.** Žádosti pro rok 2021 se vkládají prostřednictvím elektronického informačního systému ISPROM na adrese <https://isprom.msmt.cz> **nejpozději do 16. července 2021.**

Rekapitulace dřívějších systémových změn, úprav rámcových vzdělávacích programů a aktuálních pokusných ověřování

4. **V rámci úprav modelu maturitní zkoušky (MZ)** zmíním pouze ty aspekty, které se v tomto školním roce vůbec neuplatnily nebo byly upraveny odlišně oproti původnímu záměru. Cílem novely školského zákona z června 2020 byly úpravy modelu a hodnocení maturitní zkoušky tak, aby společná část MZ ověřovala tzv. nepodkročitelné minimum a školní část byla co nejvíce provázána s profilem absolventa daného oboru vzdělání.

Novelou zákona byly přesunuty ústní a písemné zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, který si žák zvolí ve společné části do profilové části. Záměrem tohoto přesunutí bylo zajistit vyšší propojení profilace oboru vzdělání i na všeobecné předměty, tj. žáci budou i v těchto zkouškách dokládat znalosti svého vzdělávaného oboru a jak výběr seznamu literárních děl, tak i zadání písemných prací bude moci škola ovlivnit a zaměřit pro potřeby svého školního vzdělávacího programu a zejména profilu absolventa. Zkouška z cizích jazyků v profilové části tak bude mít potřebnou úroveň odpovídající RVP dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR), tj. pro žáky gymnázií v úrovni B2, ve středních odborných školách v úrovni B1.

Zadání písemných prací mohou lépe odpovídat aktuálním tématům školy, nemusí být jednotná pro celou školu, neboť je možné je cíleně vytvářet pro jednotlivé třídy či obory. Je také v pravomoci ředitele školy stanovit, zda ji budou žáci konat v psané podobě rukou či na počítači. Tato možnost je jistě vítanou novinkou pro ty obory vzdělání, které mají psaní na počítači součástí vzdělávání.

S ohledem na přiblížení těchto zkoušek RVP a ŠVP jednotlivých oborů vzdělání se i ústní zkouška z cizího jazyka přiblížila potřebám profilu absolventa. Každé z 20–30 témat v oborech vzdělání kategorie M a L musí obsahovat v pracovním listu i ověření odborné terminologie, která se k příslušnému tématu vztahuje. Tento požadavek navazuje na všechna RVP pro odborné obory vzdělání, kde je odborná terminologie požadována v minimálním rozsahu 20 % probírané slovní zásoby.

Novela zákona rozšířila i možnost nahradit výsledkem standardizované zkoušky doložené jazykovým certifikátem jak zkoušku z prvního cizího jazyka, tak i z druhého a dalšího cizího jazyka (vždy však jednu povinnou a jednu nepovinnou). A to tedy i pro ty části zkoušky, které byly původně realizovány ve společné části a dříve nahradit nešly. Tedy jazykovým certifikátem může žák nahradit i ústní zkoušku a písemnou práci z cizího jazyka, ze kterého konal didaktický test. Informace o tom, jaké certifikáty je možné k nahrazení použít je zveřejněna na tomto [odkaze](#).

5. **V profilové části maturitní zkoušky je možné také od 1. října 2020 využít i další mezinárodní certifikáty pro nahrazení části jedné zkoušky v rámci informatické a ICT vzdělávací oblasti.** Bylo totiž zahájeno pokusné ověřování, které toto umožňuje. Školy se mohou do pokusného ověřování přihlašovat vždy do konce června pro školní rok následující. Více informací je na tomto [odkaze](#). Přínos tohoto pokusného ověřování vidíme v tom, že žák získáním takového dokladu prokáže znalost aktuálních potřeb příslušné vzdělávací oblasti. Uznání získaného dokladu za část jedné profilové maturitní zkoušky má žáky motivovat ke snaze o komplexnější a hlubší poznání vzdělávaného oboru.
6. S účinností od 1. září 2021 dochází nařízením vlády č. 354/2020 Sb. **ke změně nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání (o soustavě oborů vzdělání), ve znění platných předpisů, kterou se stanovily v příloze D6 komplementární obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou.** V návaznosti na novelu Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání byla ve Sbírce zákonů dne 12. května 2021 zveřejněna vyhláška č. 200/2021 Sb., kterou se mění některé vyhlášky v souvislosti se stanovením oborů vzdělání, ve kterých lze získat střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Vyhláška je účinná od 1. září 2021 a mění vyhlášku č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři; vyhlášku č. 16/2005 Sb. o organizaci školního roku; vyhlášku č. 3/2015 Sb. o některých dokladech o vzdělání a vyhlášku č. 353/2016 Sb. o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání. Do nařízení vlády bylo implementováno 28 komplementárních oborů vzdělání, které byly ověřeny v rámci pokusného ověřování organizace a průběhu modelu vzdělávání umožňujícího dosažení středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou podle vybraných rámcových vzdělávacích programů oborů středního vzdělání kategorie stupně dosaženého vzdělání LO a H. **Na webových stránkách je zveřejněn metodický návod k organizaci vzdělávání v oborech vzdělání, ve kterých lze získat současně střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, [odkaz zde](#).**
7. K 1. září 2020 vydalo ministerstvo Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy aktualizované rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání kategorie

dosaženého vzdělání J, E, H, L0, L5, M a P stanovené v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, č. j. MSMT-31622/2020-1. Pro střední školy to znamená, že mají povinnost **zahájit výuku podle aktualizovaných RVP nejpozději od 1. září 2022, počínaje prvním ročníkem.**

V rámcových vzdělávacích programech došlo především k aktualizaci odborné složky vzdělávání rámcových vzdělávacích programů tak, aby odpovídala potřebám trhu práce, i když ve všeobecné složce vzdělávání došlo k aktualizaci oblasti ekonomického vzdělání dle požadavků vydaného Standardu finanční gramotnosti. Byla **doplněna vazba na Národní soustavu kvalifikací (NSK)**. U jednotlivých oborů vzdělání jsou uvedené profesní kvalifikace, které s oborem vzdělání souvisí. Záměrem je usnadnit orientaci v NSK a rozšířit vzdělávací nabídku pro žáky prostřednictvím příbuzných v profesních kvalifikací.

V rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání byla **vytvořena metodická podpora ke koncipování školních vzdělávacích programů s využitím Národní soustavy kvalifikací formou i – metodiky**, která je zveřejněna na webových stránkách, [odkaz zde](#). Současně jsou k dispozici materiály pro inspiraci, kde je samostatný oddíl věnovaný tématice začleňování profesních kvalifikací NSK do výuky, [odkaz zde](#).

Oproti původnímu záměru ministerstvo přistoupilo k **vypuštění aktualizace vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích rámcových vzdělávacích programů středního odborného vzdělávání**. Organizace vzdělávání vzdělávacího okruhu Informační technologie a průřezového tématu Člověk a digitální svět ve všeobecné složce středního vzdělávání se nejprve pilotně ověřují. Pokusné ověřování se nevztahuje na rámcový vzdělávací program oboru vzdělání 18-20-M/01 Informační technologie, který byl vydáván v úplné verzi. Na webové stránce <https://revize-sov.edu.cz/> byla **vytvořena metodická podpora pro školy při zavádění aktualizací rámcových vzdělávacích programů do svých školních vzdělávacích programů**. Metodický portál přináší přehledné informace o změnách a úpravách, ke kterým došlo, související dokumenty i legislativní rámce, kroky, jak při aktualizaci ŠVP postupovat a na koho se obrátit pro případnou pomoc. Zveřejněné dokumenty jsou doplněny o aktivní odkazy, tak abyste nemuseli nic složitě dohledávat a veškeré informace měli k dispozici na jednom místě. Do budoucna se připravuje zařazení odkazů na webináře a sdílení zkušeností ze škol.

8. V návaznosti na vydání aktualizovaných rámcových vzdělávacích programů vyhlásilo ministerstvo pokusné ověřování **nového pojetí výuky vzdělávání vzdělávacího okruhu Informační technologie a průřezového tématu Člověk a digitální svět ve středním odborném vzdělávání** (č. j. MSMT-32444/2020-2), [odkaz zde](#). Pokusné ověřování bylo zahájeno 1. září 2020 a jeho ukončení je plánováno na 31. srpna 2024. Do pokusného ověřování se můžete přihlásit podáním písemné žádosti o zařazení do pokusného ověřování, kterou zašlete ministerstvu nejpozději do 1. srpna daného kalendářního roku. Pokusné ověřování se vztahuje na aktualizaci vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích rámcových vzdělávacích programů středního odborného vzdělávání. Cílem je ověřit obsah, metody a formy vzdělávání vzdělávacího okruhu Informační technologie a průřezového tématu Člověk a digitální svět před implementací do rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné vzdělávání v rámci jejich revizí.

9. Od 1. září 2020 bylo nově vyhlášené pokusné ověřování **Organizace a průběhu modelu vzdělávání umožňujícího dosažení středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou podle vybraných rámcových vzdělávacích programů oborů středního vzdělání kategorie stupně dosaženého vzdělání L0 a H ve vybraných středních školách** (č. j. MSMT 45381/2020-2), [odkaz zde](#). Cílem je ověření komplementárních oborů středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou u vybraných oborů vzdělání kategorie stupně dosaženého vzdělání L0, které ještě nebyly ověřeny a je o ně zájem ze strany zaměstnavatelů. **Pokusné ověřování probíhá u oborů vzdělání 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik 26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud 39 39-41-L/02.** V případě, že by škola měla zájem se do pokusného ověřování zapojit, je možnost podat žádost o zařazení do pokusného ověřování zasláním přihlášky vždy do 28. února příslušného kalendářního roku.

V návaznosti na implementaci komplementárních oborů vzdělání bylo na základě vypořádání mezirezortního připomínkového řízení přistoupeno **k postupnému ukončování pokusného ověřování u komplementárních oborů vzdělání 39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení a 26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud**, ve školách, které byly zařazeny do pokusného ověřování. Od 1. září 2021 nelze to těchto oborů vzdělání přijímat žáky prvních ročníků.

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

závěrem mi dovoluji adresně vyjádřit poděkování za Vaše úsilí a úsilí Vašich kolegů, které jste věnovali Vaším žákům pro úspěšné zvládnutí tohoto mimořádně náročného školního roku, včetně přípravy žáků na úspěšné ukončení jejich vzdělávání. Jsem přesvědčen, že tato práce byla smysluplná a její výsledky budou žáky provázet celým jejich dalším osobním či profesním životem.

V případě dotazů se můžete také obrátit na Odbor středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání, a to na e-mail: vzdelavani22@msmt.cz

S pozdravem

V.Z.